

50-те
най-важни дати,
които промениха
българската
история

Използван е илюстративен материал от сайта znam.bg
и от архива на издателството. Всички права запазени!

© Людмил Веселинов, корица, 2018 г.

© Книгоиздателска къща „Труг“, съставителство, 2018 г.

© снимки архив на издателството, znam.bg

ISBN мека корица 978-954-398-545-6

ISBN твърда корица 978-954-398-546-3

50-те

*най-важни дати
които промениха
българската
история*

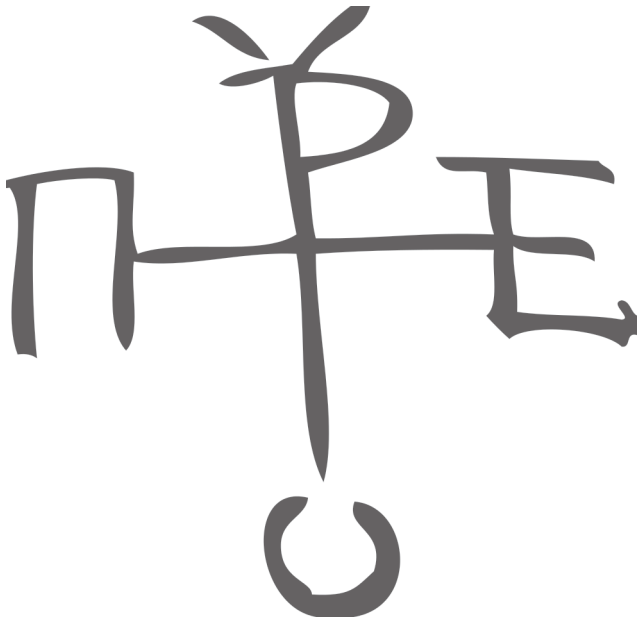
Книгоиздателска къща „Труд“
Вестник „24 часа“
София, 2018 г.

България е част от Обединена Европа от няколко години. Но всъщност тя е една от най-старите държави, оформили се на континента. На нейните земи са живели различни племена, била е винаги на кръстопътя на световните събития, има своя азбука, своя религия, свой език... **„50-те най-важни дати от българската история“** събира най-значимите събития и моменти от нашата история. Съставителството няма претенциите за изчерпателност, тъй като хилядолетната българска хроника е изпълнена със значими и важни събития, характеризирали ни като народ и като държава. Затова, както са правили древните хронисти преди нас, се обръщаме с молба – „Не кълнете, а поправяйте, защото ръка тленна писа този текст, а словото е вечно и ще пребъде...“.

Книгата е полезно помагало за ученици и учители, но същевременно с това е и задължителна за всяка семейна библиотека.

От издателя

680 1.

Монограм на българския хан Аспарух

Българите разгромяват византийците

Най-ранното сведение, което има датировка и в което прабългарите са споменати с етническото име *Vulgares*, се намира в т.нар. „Анонимен римски хронограф“, във втората му редакция. Там са изброени 25 народа, които обитават Азия и техните прародители от наследниците на Ной. Текстът гласи: „Зиези, от когото (произлизат) българите“. По-стари данни се откриват в „Арменската история“ на Мойсей Хоренски, живял през V в. Той съобщава за размирици в „земите на българите“ на север от Кавказ при управлението на цар Аршак през втората половина на IV в., като споменава, че те са се заселили в тези територии през III в., но хронологията му е твърде неясна, тъй като ползва по-стар недостигнал до нас извор.

680 година е знакова за настанилите се около Долни Дунав прабългари. През пролетта хан Аспарух и неговата войска навлизат във византийските територии, атакуват и превземат Тракия и достигат до Константинопол. Няколко месеца по-късно император Константин IV Погонат (668–685) организира голям поход с цялата си армия по суша и по море срещу българите и достига до тяхното укрепление при Онгъла – първото поселение на Аспаруховите българи след заселването им на Долни Дунав през втората половина на VII век. Дълги години се смята, че това име означава „бъгл“, но напоследък надделява мнението, че неговото старо тюркско значение е „укрепено място“.

В битката при Онгъла византийската армия се оказва безпомощна пред неговата укрепителна система и е принудена да

спре военната атака. Хан Аспарух предприема отбранителна тактика, а византийците не са в състояние да атакуват защитните съоръжения. Очертава се дълга и рискована обсада.

Късното лято е свързано с оттеглянето на императора в Месемврия (Несебър). Византийските войски възприемат действията му като бягство. Хан Аспарух оценява момента и предприема мощно настъпление. Византийската конница е напълно разгромена и цялата войска панически напуска полесражението.

В началото на есента българите на хан Аспарух преминават смело река Дунав. Завладяват цяла Добруджа до Варна, обитавана от славяни, обединени в съюза на Седемте племена, и племето севери.

Победата на българите над византийците в битката при Онгъла и последвалото завладяване на земите на юг от река Дунав са ключови събития, които предопределят бъдещето на Европейския югоизток.

Слята се, че орелът е част от върха на паенено в бой византийско знаме. На върдите му е монограмът на Аспарух, а на крилата му - надпис „doux“.

681 1.

Създаване на българската държава начело с хан Аспарух

През 681 г. хан Аспарух сключва мирен договор с Византия. Причините са походите на българската армия на юг от Хемус (днес Стара планина), на които империята не е в състояние да се противопостави. Мирният договор се възприема като акт на признаване на българската държава. Той е засвидетелстван в изказването на сирийския презвитер Константин на 16-ото заседание на VI Вселенски събор в Константинопол от 9 август 681 г.

Според този договор византийският император признава завоюваните от българите земи и се задължава да плаща ежегоден данък. Така Византия юридически признава съществуването на новата българска държава на Балканите и България получава легитимност в междудържавните отношения. Държавата е устроена административно по военния прабългарски принцип с укрепени аули. За главен аул – столица – е определена Плиска. В българската държава си сътрудничат и живеят в мир прабългари и славяни и местното романизирано тракийско население.

Изглед от останките на първата българска столица Плиска